Vlaanderen
is open ruimte

TOELICHTING PAS

snellere en ruimere nulbemesting
door het Stikstofdecreet

juni 2026

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

VLM.be

INHOUD

1 Waarover gaat het? 3

1.1 Wat houdt een bemestingsverbod in? 4

1.2 Waarom deze wijzigingen? 5

1.3 Waar is en wordt de nulbemesting van toepassing? 6

2 Persoonlijke kennisgeving PAS 9

2.1 Wie ontving een kennisgeving? 9

2.2 Wat vindt u in de kennisgeving PAS? 10

2.3 Waar kan de kennisgeving geraadpleegd worden? 13

2.4 Wat is het verdere traject nadat u een aanvraag indient? 13

3 Wat is concreet veranderd door het Stikstofdecreet? 14

3.1 Wat was de situatie vóór de invoering van het Stikstofdecreet? 14

3.2 Wat is de situatie ná de invoering van het Stikstofdecreet? 16

4 Welke compensaties zijn mogelijk? 18

4.1 Flankerend beleid 18

4.2 Gebruikerscompensatie 21

4.3 Kapitaalschade- en Bestemmingswijzigingscompensatie 21

5 Bij wie kunt u terecht voor meer informatie? 22

1 WAAROVER GAAT HET?

Door de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) en het daaruit volgend Stikstofdecreet wordt nulbemesting op sommige plaatsen in Vlaanderen versneld en verruimd ingevoerd. Meer percelen zullen dus onder de nulbemesting vallen. Maar wat houdt nulbemesting nu juist in? Op welke percelen is en wordt het van toepassing? En wie kan in aanmerking komen voor een compensatievergoeding? De antwoorden vindt u in deze brochure.

Nulbemesting is niet nieuw. Sinds 2000 bepaalt het Mestdecreet in welke gebieden een bemestingsverbod (beter bekend als '2GVE/ha/jaar': twee grootvee-eenheden per hectare per jaar) van toepassing is. Sinds 1 januari 2024 wijzigt het Stikstofdecreet de bestaande regeling op percelen die volgens een ruimtelijk uitvoeringsplan of een gewestplan in een **groene bestemming** in de **Speciale Beschermingszones van het Habitatrichtlijngebied (SBZ-H)** liggen. Het bemestingsverbod (2GVE/ha/jaar) wordt hierdoor ofwel versneld, ofwel nieuw ingevoerd in bepaalde gebieden:

→ Het bemestingsverbod wordt **vanaf 2028 versneld** ingevoerd in de groene bestemmingen 'Bos' en 'Natuur en reservaat' die door gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen zijn afgebakend alsook 'Natuurgebieden', 'Natuurontwikkelingsgebieden', 'Natuurreservaten' en 'Bosgebieden' die door gewestplannen zijn geclassificeerd. Dit gebeurt enkel voor percelen die gelegen zijn in de Speciale Beschermingszone van de Habitatrichtlijn (verder: SBZ-H), waar de ontheffing (vrijstelling van het bemestingsverbod) dus uitdooft tegen 1 januari 2028.

→ Het bemestingsverbod wordt **vanaf 2028 verruimd** ingevoerd in alle andere groene bestemmingen die door gewestelijke, provinciale of gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen of gewestplannen als groene bestemming zijn geclassificeerd, als die gelegen zijn in SBZ-H. Uitzondering hierop zijn de bestemmingen 'Agrarisch gebied van ecologisch belang' en 'Agrarisch gebied met overdruk natuurverweving'.

→ Ook de bestaande afwijkingen op het bemestingsverbod (ontheffing, huiskavel en beheerovereenkomst 100 kg N/ha uit kunstmest (BKM)) wijzigen in deze versnellings- en verruimingsgebieden.

Er werd een **compensatievergoeding** van 15.000 euro per hectare voorzien voor wie de nulbemesting reeds toepaste vanaf 1 januari 2024. De vergoeding wordt geleidelijk afgebouwd tot 12.500 euro voor wie de nulbemesting toepast op het laatste moment, namelijk op 1 januari 2028.

Alle informatie over het bemestingsverbod, de gebieden en de compensatieregeling vindt u terug in deze brochure.

Let op: deze brochure is niet van toepassing op de vrijwillige instap in nulbemesting in VEN
Op 18 december 2024 keurde de Vlaamse Regering aanpassingen aan het Mestdecreet goed. Zo is voorzien dat landbouwers **vrijwillig** (tegen een compensatievergoeding) kunnen instappen in de nulbemesting voor percelen die in het **Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN)** liggen. Deze regeling wordt momenteel verder uitgewerkt. Landbouwers zullen hierover geïnformeerd worden zodra er meer duidelijkheid is.

1.1 WAT HOUDT EEN BEMESTINGSVERBOD IN?

Nulbemesting (2GVE/ha/jaar) betekent dat elke vorm van bemesting verboden is. Enkel rechtstreekse uitscheiding door begrazing van maximaal twee grootvee-eenheden per hectare op jaarbasis is toegelaten.

In de praktijk komt 2GVE/ha/jaar neer op 170 kg dierlijke N/ha/jaar. Die hoeveelheid mag enkel door begrazing afgezet worden. In de brochure Normen en richtwaarden 2026 (vlm.be) vindt u meer informatie over de bemestingsnormen in natuurgebieden en over de uitscheidingscijfers. Met deze uitscheidingscijfers kunt u, door rekening te houden met de duur van de begrazing en het aantal dieren per hectare, de hoeveelheid dierlijke mest berekenen die door begrazing op uw grasland mag komen.

Is uw perceel kleiner dan 1 hectare? Dan moet u ook de norm van 2GVE/ha/jaar respecteren. Op een perceel van 0,5 hectare is met andere woorden maar 1 grootvee-eenheid toegelaten op jaarbasis.

Op een akkerbouwperceel waarop geen begrazing mogelijk is, geldt een absolute “nulbemesting”. Dat wil zeggen dat er geen enkele bemesting mogelijk is. Er worden dan ook geen bemestingsnormen toegekend aan het perceel bij de berekening van de mestgebruiksruimte.

Waar kunnen de bemestingsnormen van uw perceel geraadpleegd worden?
De bemestingsnormen van uw perceel kunnen geraadpleegd worden op het Mestbankloket. Bij indiening van uw Verzamelaanvraag wordt in het voorjaar een bemestingsprognose gegenereerd, die beschikbaar is onder de rubriek **Gronden > Bemestingsprognose**. Tweemaal per jaar wordt ook een bemestingsnormen rapport gepubliceerd op het Mestbankloket, onder de rubriek **Gronden > Bemestingsnormen.**

Nulbemesting, bemestingsverbod, begrazingsnorm of 2GVE/ha: wat is het verschil?

Deze termen betekenen hetzelfde: elke vorm van bemesting is verboden, met uitzondering van bemesting door rechtstreekse uitscheiding door begrazing waarbij twee grootvee-eenheden (GVE) per hectare op jaarbasis zijn toegelaten.

1.2 WAAROM DEZE WIJZIGINGEN?

Het Stikstofdecreet wil de impact van stikstofneerslag op de Speciale Beschermingszones van de Habitatrichtlijn (SBZ-H) in Vlaanderen terugdringen. Dit is nodig om Europees beschermde natuur in stand te kunnen houden. Nulbemesting draagt daar rechtstreeks aan bij, gezien minder mest en dus minder stikstof op en in de bodem terechtkomt.

Sinds 2000 bestaat er al nulbemesting, maar met enkele uitzonderingen (zoals ontheffing, huiskavel en beheerovereenkomst 100 kg N/ha uit kunstmest (BKM)). Wat deze afwijkingen exact betekenen, wordt verder in de brochure uitgelegd (zie 3.1.3).

In de praktijk is het zo dat ontheffingen (vrijstellingen op nulbemesting) uitdoven bij een overdracht aan een andere landbouwer, met uitzondering van een aantal familiale overdrachten. De nulbemesting zou dus sowieso op termijn overal van toepassing zijn in de natuurgebieden, maar deze uitdoving verliep te traag om de natuurdoelen in SBZ-H te halen. Daarom zullen de **toegekende ontheffingen in deze gebieden sneller (op 1 januari 2028) worden opgeheven.**

Er komt ook een **uitbreiding van nulbemesting in groene bestemmingen binnen SBZ-H-gebied**. In deze bestemmingen zal eveneens een bemestingsverbod worden opgelegd. Zo kunnen ook in deze gebieden de Europese natuurdoelen gehaald worden.

Wat zijn die Speciale Beschermingszones van de Habitatrichtlijn?

SBZ-H staat voor **S**peciale **B**escherming**s**z**o**ne van de **H**abitatrichtlijn of kortweg Habitatrichtlijngebieden. Deze Natura2000-gebieden zijn bedoeld om bijkomende kansen te geven aan leefgebieden die van belang zijn voor de Europese biodiversiteit. In Vlaanderen zijn er in totaal 38 SBZ-H, met een gezamenlijke oppervlakte van 105.022 ha.

Meer informatie vindt u terug op Habitatrichtlijngebieden, SBZ-H | Ecopedia.

1.3 WAAR IS EN WORDT DE NULBEMESTING VAN TOEPASSING?

Het Mestdecreet bepaalt in welke gebieden nulbemesting van toepassing is.
Sinds 1 januari 2024 wijzigt het Stikstofdecreet de bestaande regeling op percelen die in een **groene bestemming** in de **Speciale Beschermingszones van het Habitatrichtlijngebied (SBZ-H)** liggen. Nulbemesting wordt zo op meer percelen van toepassing binnen SBZ-H. Buiten SBZ-H wijzigt niets.

Of een gebied als **natuur** voor nulbemesting wordt aanzien, is gebaseerd op de categorieën van gebiedsaanduiding die in de gewestplannen en ruimtelijke uitvoeringsplannen gebruikt worden.
Welke ruimtelijke uitvoeringsplannen in rekening worden gebracht, hangt af van de ligging in SBZ-H gebied:

- → **Binnen SBZ-H** worden alle ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP) meegenomen, zowel die op gewestelijk niveau (GRUP), provinciaal niveau (PRUP) als gemeentelijk niveau (gemRUP).
- → **Buiten SBZ-H** blijft dat beperkt tot enkel gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (GRUP).

Meer informatie over bestemmingsplannen vindt u op de site van omgeving.vlaanderen.be.

Wat valt onder zo'n groene bestemming?

Binnen SBZ-H houden we rekening met **alle groene bestemmingen**. Op de ruimtelijke plannen vinden we die terug in drie grote categorieën van gebiedsaanduiding:

- Onder **BOS** vinden we alle bosgebieden.
- Onder **RESERVAAT EN NATUUR** vinden we alle natuurgebieden, natuurontwikkelingsgebieden en natuurreservaten.
- Onder **OVERIG GROEN** vinden we alle gemengd openruimtegebieden, parkgebieden, bufferzones en groengebieden. Het Stikstofdecreet neemt 'Agrarisch gebied van ecologisch belang' (kortweg AGEB) en 'Agrarisch gebied met overdruk natuurverweving' (kortweg AGON) niet mee als groene bestemming.

Buiten SBZ-H zijn **niet alle groene bestemmingen** gevat door de nulbemestingsregeling. Dit is beperkt tot **BOS** en **RESERVAAT EN NATUUR**.

Waar kan deze informatie geraadpleegd worden?
Op Geopunt in de dataset 'DSI - Stedenbouwkundige informatie - Grondvlakken van ruimtelijke plannen' kunt u alle ruimtelijke plannen en categorieën van gebiedsaanduiding raadplegen die van toepassing zijn op uw perceel. Indien meerdere ruimtelijke plannen van toepassing zijn, geldt, tenzij een uitzondering is verleend, een gewestelijk RUP boven een provinciaal RUP, wat op zich dan weer geldt boven een gemeentelijke RUP. Het gewestplan is enkel nog van toepassing als geen ander ruimtelijk plan is afgebakend in het gebied.

Onderstaande tabel geeft specifieker aan op welke bestemmingen het Stikstofdecreet een invloed heeft. Het bemestingsverbod is van toepassing vanaf 1 januari 2028, tenzij u als landbouwer kiest om vroeger in te stappen. Uitgebreidere informatie vindt u verder in deze brochure.

	Situatie vóór 2028	**Situatie vanaf 2028 (of vroeger bij vrijwillige instap)**	
	Binnen en buiten SBZ-H	**Binnen SBZ-H**	Buiten SBZ-H
Categorieën van gebiedsaanduiding met bemestingsverbod	Gewestplan → Natuurgebieden → Natuurontwikkelingsgebieden → Natuurreservaten → Bosgebieden uitgezonderd intensieve graslanden en akkers	Gewestplan → Natuurgebieden → Natuurontwikkelingsgebieden → Natuurreservaten → Bosgebieden → Parkgebieden → Bufferzones → Groengebieden	Gewestplan → Natuurgebieden → Natuurontwikkelingsgebieden → Natuurreservaten → Bosgebieden uitgezonderd intensieve graslanden en akkers
	GRUP → Natuur en reservaat → Bos	GRUP → Natuur en reservaat → Bos → Overig groen uitgezonderd AGEB en AGON	GRUP → Natuur en reservaat → Bos
		PRUP → Natuur en reservaat → Bos → Overig groen uitgezonderd AGEB en AGON	
		GemRUP → Natuur en reservaat → Bos → Overig groen uitgezonderd AGEB en AGON	

	Situatie vóór 2028	Situatie vanaf 2028	
	Binnen en buiten SBZ-H	**Binnen SBZ-H**	Buiten SBZ-H
Afwijkingen op het bemestingsverbod	**Ontheffing** mogelijk	**Geen ontheffing** mogelijk	**Ontheffing** mogelijk
	Beheerovereenkomst 100 kg N uit kunstmest mogelijk	**Geen beheerovereenkomst** 100 kg N uit kunstmest mogelijk	**Beheerovereenkomst** 100 kg N uit kunstmest mogelijk
	Huiskavel mogelijk tenzij gelegen in niet-intensieve graslanden in bosgebied volgens gewestplan	**Huiskavel** mogelijk tenzij gelegen in niet-intensieve graslanden in bosgebied volgens gewestplan	**Huiskavel** mogelijk tenzij gelegen in niet-intensieve graslanden in bosgebied volgens gewestplan

2 PERSOONLIJKE KENNISGEVING PAS

Om de landbouwers die onderhevig zijn aan de aanscherping van het bemestingsverbod (2GVE/ha/jaar) omwille van het Stikstofdecreet te informeren, maakte de Mestbank een **KENNISGEVING PAS** op maat van het bedrijf op. Via een **bericht op het Mestbankloket** (berichtenbox) werden **betrokken landbouwers** op de hoogte gebracht op 19 februari 2025 en/of 21 oktober 2025. Indien u een kennisgeving PAS ontving, betekent dit dat u één of meerdere percelen hebt in groen SBZ-H. Wat de impact is, leest u verder in de kennisgeving.

Wat kan de impact zijn?

- → Het is mogelijk dat de bemestingsnorm van één of meer percelen van uw landbouwbedrijf zal verlagen naar de begrazingsnorm (2GVE/ha/jaar).
- → Het is mogelijk dat u niet langer op één of meer percelen van uw landbouwbedrijf een beheerovereenkomst 100 kg N/ha uit kunstmest (BKM) zal kunnen aanvragen.
- → Het is mogelijk dat percelen van uw bedrijf reeds de begrazingsnorm hebben en niet in aanmerking komen voor een BKM. Voor deze percelen wijzigt er niets.
- → Het is mogelijk dat u in aanmerking komt voor een vergoeding.

De wijzigingen gaan ten laatste in op 1 januari 2028.

2.1 WIE ONTVING EEN KENNISGEVING?

Landbouwers met één of meerdere percelen in gebruik voor de mestrechten in 2024 die bovendien **voor meer dan de helft in een groene bestemming in SBZ-H gelegen zijn**, kregen een kennisgeving op 19 februari 2025 en/of 21 oktober 2025.

Voor het overzicht werden in deze kennisgeving alle percelen in een groene bestemming opgenomen, zowel binnen als buiten SBZ-H. Enkel percelen die gefaseerd een groene bestemming kregen, door een gefaseerd RUP, werden niet opgenomen in de kennisgeving.

U heeft een perceel in groen SBZ-H, maar ontving **geen** kennisgeving PAS?

De kennisgeving PAS werd op 19 februari 2025 en/of 21 oktober 2025 verstuurd. Mogelijks is het betrokken perceel door u overgenomen en heeft u zelf geen kennisgeving PAS ontvangen, maar uw overlater. Daarnaast kan het zijn dat uw perceel oorspronkelijk niet in groen SBZ-H gelegen was, maar door splitsing van het perceel één van beide deelpercelen nu wel in groen SBZ-H gelegen is. Ook dan heeft u geen kennisgeving PAS ontvangen.

Indien u in aanmerking komt voor de compensatievergoeding, wordt u hiervan persoonlijk op de hoogte gesteld en krijgt u in de loop van juni 2026 wel nog een aanvraagformulier toegestuurd via het Mestbankloket.

Indien u geen nieuw aanvraag formulier heeft gekregen in de loop van juni 2026, dan heeft u geen recht op de compensatievergoeding. **Let wel, dit betekent niet dat het Stikstofdecreet geen gevolgen heeft. Gezien uw perceel zich in groen SBZ-H bevindt, valt het uiterlijk op 1 januari 2028 op de nulbemestingsnorm.**

2.2 WAT VINDT U IN DE KENNISGEVING PAS?

De kennisgeving PAS bestaat uit **drie onderdelen**:

1. Begeleidende brief
2. Kennisgeving nulbemesting (2 GVE/ha) door het Stikstofdecreet
3. Aanvraag nulbemesting (2 GVE/ha) in een Speciale Beschermingszone Habitatrichtlijn (SBZ-H)

2.2.1 Kennisgeving nulbemesting (2 GVE/ha) door het Stikstofdecreet

Uw kennisgevingsformulier ontving u op 19 februari 2025 en/of 21 oktober 2025. Met dit document brengt de Mestbank u op de hoogte van de impact van het Stikstofdecreet op de bemestingsnormen van uw **gebruikspercelen**.

2.2.1.1 Onderdeel 'Overzicht per perceel'

Per perceel worden volgende gegevens weergegeven. Op welk campagnejaar deze gegevens betrekking hebben (verzamelaanvraag 2024 of 2025), staat vermeld naast de titel 'Gegevens van de percelen'.

→ **Perceelsnaam**
- Onder deze kolom staat de perceelsnaam, beperkt tot 15 tekens.

→ **Perceelsnr**
- Onder deze kolom staat het perceelsnummer (ook volgnummer).

→ **Graf opp (ha)**
- Onder deze kolom staat de grafische oppervlakte van het perceel.

→ **Categorie gebiedsaanduiding**
- Onder deze kolom wordt de categorie van gebiedsaanduiding weergegeven waarin het perceel zich bevindt. Dit is **BOS** (bos), **NAT** (natuur en reservaat) of **OVG** (overig groen).

→ **SBZ-H**
- Onder deze kolom wordt weergegeven of het perceel in SBZ-H gelegen is. Indien 'JA' ligt het perceel in SBZ-H. Zo niet, wordt 'NEE' weergegeven.

→ **Bemestingsregime 31/12/2024**
- Onder deze kolom wordt het bemestingsregime van het perceel weergegeven zoals gekend op 31 december 2024. Volgende bemestingsregimes zijn mogelijk:
  - **Ontheffing**: perceel bevond zich reeds in een groene bestemming, maar was vrijgesteld van de nulbemesting (2GVE/ha/jaar) wegens ontheffing.
  - **Huiskavel:** perceel bevond zich reeds in een groene bestemming, maar was vrijgesteld van de nulbemesting (2GVE/ha/jaar) wegens huiskavel.
  - **2GVE:** perceel bevond zich reeds in een groene bestemming en nulbemesting (2GVE/ha/jaar) was reeds geldig.
  - **2GVE + 100:** perceel bevond zich reeds in een groene bestemming en nulbemesting (2GVE/ha/jaar) was reeds geldig. Bijkomend kon een beheerovereenkomst 100 kg N uit kunstmest (BKM) aangevraagd worden (via de verzamelaanvraag).

- **Alg norm:** Algemene norm: perceel viel nog niet onder de nulbemestingsregeling (en kreeg bijgevolg geen bemestingsverbod).
- **In behandeling:** voor het perceel is naar aanleiding van de definitieve vaststelling van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan een aanvraag tot correctie ingediend tegen de biologische waardering en die is nog niet afgehandeld.

- **Voor ruimtelijke uitvoeringsplannen die in 2024 definitief vastgesteld zijn, kan pas vanaf 2025 ingestapt worden in de nulbemesting. In dat geval is dit zo ook geduid in deze kolom.**

→ **Gebruik referentiejaar**

- Onder deze kolom wordt weergegeven of het perceel door eenzelfde landbouwer in gebruik is sinds het referentiejaar, wat van belang is voor de compensatievergoeding. 'JA' wijst op een aaneengesloten gebruik. Zo niet, wordt 'NEE' weergegeven. **Bij reeds bestaande gewestplannen en ruimtelijke uitvoeringsplannen wordt 2023 als referentiejaar genomen**. Bij afbakening van nieuwe ruimtelijke uitvoeringsplannen tot 1 januari 2027 zal zoals voorheen het jaar vóór de definitieve afbakening als referentiejaar genomen worden. Indien uw perceel niet in een groene bestemming binnen SBZ-H gelegen is, wordt 'NVT' weergegeven, aangezien de compensatievergoeding dan niet van toepassing is.

***Let op**, op 5 september 2025 zijn enkele versoepelingen rond de voorwaarden voor de compensatievergoeding doorgevoerd. Het is nu mogelijk het recht op vergoeding door te geven in specifieke situaties. Meer informatie over de voorwaarden vindt u op pagina 20 in de rubriek 4.1.3 Voorwaarden.*

→ **Bemestingsregime 01/01/2028**

- Onder deze kolom wordt het bemestingsregime van het perceel weergegeven zoals van toepassing zal zijn uiterlijk op 1 januari 2028. Volgende bemestingsregimes zijn mogelijk:
  - **Ontheffing**: Perceel heeft nog steeds ontheffing en is bijgevolg vrijgesteld van de nulbemesting (2GVE/ha/jaar) op voorwaarde dat er in tussentijd geen overname is gebeurd waarbij de ontheffing vervalt.
  - **Huiskavel:** Perceel is nog steeds vrijgesteld van de nulbemesting (2GVE/ha/jaar) wegens huiskavel.
  - **Huiskavel nieuw:** Perceel was nog geen huiskavel op 31 december 2024, maar is een nieuw afgebakende huiskavel gezien de verruiming van het bemestingsverbod in het kader van het Stikstofdecreet.
  - **2GVE:** Op het perceel geldt nulbemesting (2GVE/ha/jaar) tegen uiterlijk 1 januari 2028.
  - **2GVE + 100:** Op het perceel geldt nulbemesting (2GVE/ha/jaar). Bijkomend kan een beheerovereenkomst 100 kg N uit kunstmest (BKM) aangevraagd worden (via de verzamelaanvraag).
  - **In behandeling:** voor het perceel is naar aanleiding van de definitieve vaststelling van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan een aanvraag tot correctie ingediend tegen de biologische waardering en die is nog niet afgehandeld.

→ **Impact Stikstofdecreet**

- Onder deze kolom staat aangegeven of het bemestingsregime van het betrokken perceel wordt beïnvloed door het Stikstofdecreet.

→ **Flankerend beleid**

- Onder deze kolom staat aangegeven of het betrokken perceel in aanmerking komt voor de compensatievergoeding onder het flankerend beleid van het Stikstofdecreet.

→ **Opp flankerend beleid (ha)**

- Onder deze kolom staat de oppervlakte in hectare aangegeven van het betrokken perceel dat in groen SBZ-H ligt. Dit is van belang voor de berekening van de compensatievergoeding.

2.2.1.2 Onderdeel 'flankerend beleid'

In deze rubriek krijgt u een samenvatting van het flankerend beleid dat voor uw bedrijf mogelijk is in het kader van de Stikstofdecreet. Het overzicht is gebaseerd op het 'Overzicht per perceel' waarin te zien is welke percelen in aanmerking komen voor het flankerend beleid en voor welke oppervlakte.

Het flankerend beleid voor de aanscherping van de nulbemesting bestaat uit drie onderdelen.

→ De compensatievergoeding
→ Bijkomende vergoedingen voor terreininvesteringen
→ Een specifiek flankerend beleid voor bedrijven die voor meer dan 20 procent van hun areaal getroffen wordt door de verplichte nulbemesting en waarbij de leefbaarheid van het bedrijf in het gedrang komt.

U vindt meer informatie over het flankerend beleid verder in deze brochure onder '4 Welke compensaties zijn mogelijk?'

2.2.2 Aanvraag nulbemesting (2 GVE/ha) in een Speciale Beschermingszone Habitatrichtlijn (SBZ-H)

Landbouwers die in aanmerking komen voor de compensatievergoeding omtrent de nulbemestingsregeling vanaf 1 januari 2028 of bij vervroegde instap vanaf 1 januari 2027 krijgen in de loop van juni 2026 een nieuw aanvraagformulier opgestuurd.

2.2.2.1 Onderdeel 'Aanvraag nulbemesting'

Op het onderdeel 'aanvraag nulbemesting' zijn enkel percelen weergegeven die in aanmerking komen voor de compensatievergoeding. **Meer informatie over de berekening van de vergoeding en de voorwaarden vindt u onder rubriek 4.1.2.** Hoe vroeger u nulbemesting toepast op het betrokken perceel, hoe hoger de compensatievergoeding.

De aanvraag moet uiterlijk op 30 september van het jaar voorafgaand aan het bemestingsverbod gebeuren. Op deze regel geldt volgende uitzondering: Bij nieuwe afbakeningen van ruimtelijke uitvoeringsplannen in SBZ-H, waarbij de kennisgeving na 1 augustus wordt verstuurd en waarbij u reeds in het jaar na kennisgeving nulbemesting wil toepassen, moet u de aanvraag uiterlijk op 30 september in het jaar na kennisgeving indienen.

Wilt u vanaf 1 januari 2027 nulbemesting toepassen?

→ U kunt voor 2027 de compensatievergoeding van 13.125 euro per hectare aanvragen via dit formulier. U dient dit perceel aan te vinken op het formulier 'aanvraag nulbemesting en compensatievergoeding' en het formulier **uiterlijk op 30 september 2026** terug te bezorgen. Dit kan ofwel **aangetekend** via de post, ofwel door het begeleidende bericht in de berichtenbox te beantwoorden, met het ingevulde formulier toegevoegd als bijlage.

Wilt u tot 1 januari 2028 uw percelen bemesten?

→ Indien u niet vervroegd wenst in te stappen, zullen uw percelen gelegen in groen SBZ-H alsnog vanaf 1 januari 2028 de nulbemestingsnorm krijgen. Wenst u hiervoor een compensatievergoeding van 12.500 euro per hectare te krijgen, dan dient u deze percelen aan te vinken op het formulier 'aanvraag nulbemesting en compensatievergoeding' en het formulier **uiterlijk op 30 september 2027** terug te bezorgen. Dit kan ofwel **aangetekend** via de post, ofwel door het begeleidende bericht in de berichtenbox te beantwoorden, met het ingevulde formulier toegevoegd als bijlage.

→ Indien u geen compensatievergoeding aanvraagt uiterlijk op 30 september 2027, dan kunt u in de toekomst geen compensatievergoeding meer aanvragen, ook niet van zodra uw percelen daadwerkelijk op nulbemesting vallen vanaf 1 januari 2028.

Let op!
Zodra de Mestbank uw aanvraag ontvangt en goedkeurt, geldt op uw aangeduide percelen definitief een bemestingsverbod. U kan de aanvraag niet intrekken.

2.3 WAAR KAN DE KENNISGEVING GERAADPLEEGD WORDEN?

De onderdelen van de kennisgeving worden gepubliceerd op het Mestbankloket onder de rubriek **Gronden** > **Natuurgebieden**. Van zodra deze documenten beschikbaar zijn op het Mestbankloket, wordt de landbouwer op de hoogte gebracht via een begeleidende brief of bericht via de berichtenbox.

2.4 WAT IS HET VERDERE TRAJECT NADAT U EEN AANVRAAG INDIENT?

Nulbemesting vanaf 1 januari 2027
Indien u nulbemesting vanaf 1 januari 2027 zal toepassen en een aanvraag tot nulbemesting uiterlijk op 30 september 2026 indient, zal u uiterlijk op 31 december 2026 geinformeerd worden over de beslissing omtrent deze aanvraag.

Gaat u niet akkoord met deze beslissing?
In dat geval kan u uiterlijk op 1 maart 2027 een bezwaar indienen. De Mestbank heeft na indiening 90 dagen de tijd om u op de hoogte te brengen over de beslissing betreffende het bezwaar.
Definitieve beslissingen omtrent aanvragen of bezwaren komen beschikbaar op het Mestbankloket. U zal op dat moment ook op de hoogte gebracht worden via de berichtenbox.

Nulbemesting vanaf 1 januari 2028

Vanaf 1 januari 2028 valt uw perceel gelegen in groen SBZ-H sowieso onder de nulbemestingsnorm. Indien uw aanvraag voor de hiermee gepaarde compensatievergoeding uiterlijk op 30 september 2027 wordt ingediend, zal u uiterlijk op 31 december 2027 geinformeerd worden over de beslissing omtrent deze aanvraag.

Gaat u niet akkoord met deze beslissing?
In dat geval kan u uiterlijk op 1 maart 2028 een bezwaar indienen. De Mestbank heeft na indiening 90 dagen de tijd om u op de hoogte te brengen over de beslissing betreffende het bezwaar.
Definitieve beslissingen omtrent aanvragen of bezwaren komen beschikbaar op het Mestbankloket. U zal op dat moment ook op de hoogte gebracht worden via de berichtenbox.

3 WAT IS CONCREET VERANDERD DOOR HET STIKSTOFDECREET?

In onderstaand deel van de toelichting krijgt u meer achtergrondinformatie over de specifieke wijzigingen door het Stikstofdecreet.

3.1 WAT WAS DE SITUATIE VÓÓR DE INVOERING VAN HET STIKSTOFDECREET?

Op percelen gelegen in enkele specifieke groene bestemmingen, afgebakend binnen de gewestplannen of gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, geldt reeds de nulbemesting op basis van het Mestdecreet. Waar een bemestingsverbod reeds van kracht was, zal dat ook van kracht blijven.

3.1.1 Gewestplannen

Binnen de gewestplannen worden de bestemmingen “natuurgebieden”, “natuurontwikkelingsgebieden”, “natuurreservaten” en “bosgebieden” (met uitzondering van intensieve graslanden en akkers volgens de Biologische Waarderingskaart) beschouwd als gebied waar de nulbemesting van toepassing wordt. Een perceel dat gelegen is in één van deze groene bestemmingen krijgt de nulbemestingsnorm toegekend.

Meer informatie hieromtrent vindt u terug in de toelichting ‘nulbemesting in natuurgebieden’.

3.1.2 Gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen

Binnen de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen worden de bestemmingen “reservaat en natuur” en “bos” beschouwd als gebied waar de nulbemesting van toepassing wordt. Een perceel dat gelegen is in één van deze groene bestemmingen krijgt tevens de nulbemestingsnorm toegekend.

Meer informatie hieromtrent vindt u terug in de toelichting ‘nulbemesting in natuurgebieden’.

3.1.3 Afwijkingen

Binnen deze groene bestemmingen kon voor sommige percelen én onder bepaalde voorwaarden vrijstelling van het bemestingsverbod verkregen worden door twee bepalingen, namelijk de ontheffing en de huiskavel. Daarnaast kwamen sommige percelen ook in aanmerking voor de beheerovereenkomst 100 kg stikstof uit kunstmest per hectare per jaar, ook wel gekend als BKM. Ook hierover vindt u meer informatie terug in de brochure op de pagina Natuurgebieden | Vlaamse Landmaatschappij (vlm.be).

3.1.3.1 Ontheffing

Op percelen met ontheffing geldt geen bemestingsverbod, maar zijn de algemene bemestingsnormen en bepalingen van kwetsbaar gebied water van toepassing, zowel voor stikstof als voor fosfaat.
Dit is vanzelfsprekend op voorwaarde dat het perceel niet ligt in andere kwetsbare gebieden met verstrengde bemestingsnormen zoals fosfaatverzadigd gebied en grondwaterwingebieden zone I. Dat betekent dat een perceel met ontheffing dezelfde plichten én rechten geniet als een perceel dat in kwetsbaar gebied water ligt.

De ontheffing wordt ambtshalve toegekend door de Mestbank. Dit gebeurt bij percelen die vallen onder “intensieve graslanden” of “akkers”. U kunt, tenzij uitzonderlijk in het kader van het Stikstofdecreet, geen afstand doen van een ontheffing. Door overdrachten kan de ontheffing verloren gaan. De ontheffing is om die reden een uitdovend instrument.

3.1.3.2 Huiskavel

De huiskavel is het perceel (of de percelen) die met de vergunde woning of met de vergunde stal(len) een ononderbroken ruimtelijk geheel vormt (vormen). Dat geheel is duidelijk afgebakend door een herkenbaar specifiek gebruik of door een duidelijk herkenbaar element in het landschap (waterlopen, sloten, wegen, …).

Op de huiskavel geldt geen bemestingsverbod, maar zijn de algemene bemestingsnormen en bepalingen van kwetsbaar gebied water van toepassing, zowel voor stikstof als voor fosfaat. Dit is vanzelfsprekend op voorwaarde dat het perceel niet ligt in andere kwetsbare gebieden met verstrengde bemestingsnormen zoals fosfaatverzadigd gebied en grondwaterwingebieden zone I. Dat betekent dat de huiskavel , net zoals een perceel met ontheffing, dezelfde plichten én rechten geniet als een perceel dat in kwetsbaar gebied water ligt.

Huiskavels werden ingetekend in elke groene bestemming, met uitzondering van niet-intensieve graslanden in bosgebied volgens een gewestplan.

3.1.3.3 Beheerovereenkomst

Op percelen die behoren tot de groep natuur “potentieel belangrijke graslanden (GGI)” is bovenop de norm van 2 GVE/ha per jaar, een supplementaire bemesting van maximaal 100 kg stikstof uit kunstmest per ha en per jaar toegestaan op voorwaarde dat u daarvoor een beheerovereenkomst sluit met de Vlaamse Landmaatschappij. Dit kunt u jaarlijks doen door BKM – indien dit van toepassing is – aan te duiden op de verzamelaanvraag.

3.2 WAT IS DE SITUATIE NÁ DE INVOERING VAN HET STIKSTOFDECREET?

De invoering van het Stikstofdecreet heeft een belangrijke invloed op gebieden in de **groene bestemmingen gelegen in SBZ-H**. Binnen deze gebieden geldt een versnelde, alsook een verruimde invoering van de nulbemesting (2GVE/ha/jaar). Buiten de SBZ-H-gebieden wijzigt er niets door het Stikstofdecreet.

De nulbemesting zal **verplicht ingaan vanaf 1 januari 2028** in deze versnellings- en verruimingsgebieden. Voor deze datum blijven de regels zoals gekend vóór de invoering van het Stikstofdecreet van kracht in deze gebieden, **tenzij u er zelf voor kiest om vervroegd naar de nulbemesting om te schakelen**.

3.2.1 Versnelde invoering nulbemesting

De nulbemesting wordt **versneld** ingevoerd in de gebieden die al een groene bestemming hadden, indien gelegen in SBZ-H.
Sommige percelen vallen reeds onder de norm nulbemesting, andere hebben een ontheffing van het bemestingsverbod of de afwijking dat 100 kg stikstof uit kunstmest extra toegediend mag worden bovenop de 2GVE-norm.

3.2.1.1 Ontheffing

In de versnellingsgebieden kan de ontheffing op drie manieren verloren gaan; hetzij door verplichting via het Stikstofdecreet, hetzij door vervroegde instap, hetzij door overdrachtregels.

1. Percelen met ontheffing die in het versnellingsgebied gelegen zijn, verliezen sowieso deze ontheffing vanaf 1 januari 2028. Vanaf die datum zal de nulbemesting (2GVE/ha/jaar) dus van toepassing zijn en is een compensatievergoeding van 12.500 euro per hectare voorzien, **mits deze voor de datum van 30 september 2027 aangevraagd werd.**
2. Een landbouwer met een toegekende ontheffing voor een perceel die in het versnellingsgebied gelegen is, kan steeds kiezen om nog vóór 1 januari 2028 vrijwillig in te stappen in de nulbemesting (en dus nulbemesting toe te passen) tegen een verhoogde compensatievergoeding.
3. Tot en met 1 januari 2028 kan de ontheffing nog steeds verloren gaan via de overdrachtsregels, zoals reeds van toepassing was vóór de invoering van het Stikstofdecreet.

De percelen waarop ontheffing van toepassing is op het moment waarop de nulbemesting ingaat omwille van het Stikstofdecreet - hetzij vervroegd door eigen keuze, hetzij pas op 1 januari 2028 - komen in aanmerking voor een **compensatievergoeding**. Indien de ontheffing verloren gaat door een overdracht, is geen vergoeding voorzien.

Tot 1 januari 2027 wordt voor percelen in SBZ-H, die volgens **nieuwe** gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen een groene bestemming krijgen, de ontheffing op dezelfde manier toegekend en opgevolgd als vóór de invoering van het Stikstofdecreet. De definitie en kenmerken van de ontheffing blijven onveranderd.

3.2.1.2 Beheerovereenkomst 100 kg stikstof uit kunstmest (BKM)

Ook percelen die reeds een bemestingsverbod hebben en liggen in het versnellingsgebied, zullen – weliswaar beperkt – getroffen worden door het Stikstofdecreet. Vanaf 1 januari 2028 zal geen enkele beheerovereenkomst 100 kg N uit kunstmest (BKM) toegepast kunnen worden in SBZ-H.

Vóór 1 januari 2028 zal de beheerovereenkomst in de "potentieel belangrijke graslanden" nog mogelijk zijn. Dit zal ook zo zijn bij nieuwe afbakeningen vóór 1 januari 2027. Buiten de SBZ-H blijven de beheerovereenkomsten 100 kg stikstof uit kunstmest (BKM) ook mogelijk. De definitie en kenmerken van de beheerovereenkomst blijven van toepassing zoals gekend voor de invoering van het Stikstofdecreet.

De percelen die door het Stikstofdecreet vanaf 1 januari 2028 geen beheerovereenkomst 100kg N uit kunstmest (BKM) meer kunnen aanvragen en toepassen, komen **niet** in aanmerking voor een compensatievergoeding.

3.2.1.3 Huiskavel

In de versnellingsgebieden is reeds een huiskavel afgebakend. Deze huiskavels blijven vrijgesteld van het bemestingsverbod, maar worden niet herzien. De definitie en kenmerken van de huiskavel blijven van toepassing zoals gekend voor de invoering van het Stikstofdecreet.

3.2.2 Verruimde invoering nulbemesting

De nulbemesting wordt vanaf 2028 **nieuw** ingevoerd in alle andere groene bestemmingen die door gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (GRUP), provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen (PRUP) of gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (gemRUP) zijn geclassificeerd, indien gelegen in SBZ-H. Uitzondering hierop zijn de bestemmingen Agrarisch gebied van ecologisch belang (AGEB) en Agrarisch gebied met overdruk natuurverweving (AGON).
De percelen in het verruimingsgebied hebben op dit moment nog de volledige bemestingsnorm. Tot 1 januari 2028 wordt nog geen bemestingsverbod opgelegd. De landbouwer kan wel kiezen om het verbod vroeger te laten ingaan.
De percelen in het verruimingsgebied waarop de nulbemesting vanwege het Stikstofdecreet ingaat – hetzij vervroegd door keuze, hetzij pas op 1 januari 2028 - komen in aanmerking voor een **compensatievergoeding, mits deze tijdig aangevraagd werd**.

3.2.2.1 Ontheffing

In de verruimingsgebieden is ontheffing niet van toepassing.

3.2.2.2 Beheerovereenkomst 100 kg stikstof uit kunstmest

In de verruimingsgebieden is deze beheerovereenkomst niet van toepassing.

3.2.2.3 Huiskavel

In deze nieuwe gebieden worden huiskavels afgebakend. Deze huiskavels zijn vrijgesteld van het bemestingsverbod. De definitie en kenmerken van de huiskavel blijven van toepassing zoals gekend voor de invoering van het Stikstofdecreet.

→ Voor reeds bestaande afbakeningen vóór 1 januari 2023 zullen huiskavels door de Mestbank toegekend worden op basis van de aangegeven percelen in de verzamelaanvraag in campagnejaar 2022.

→ Voor nieuwe afbakeningen na 1 januari 2023 zullen eveneens huiskavels door de Mestbank afgebakend worden op basis van de aangegeven percelen in de verzamelaanvraag in het jaar voor de definitieve vaststelling.

Waar vindt u de huidige perceelsinformatie over ontheffing, huiskavel en ligging in natuur?

Ga naar het Mestbankloket en klik op de rubriek Gronden:

- Onder *Bemestingsnormen* vindt u de rapporten met uw berekende mestgebruiksruimte, waar heel wat perceelsinformatie op staat.
- Onder *Bemestingsprognose* vindt u de rapporten met uw gesimuleerde mestgebruiksruimte, waar heel wat perceelsinformatie op staat. Voor 30 juni wordt bij elke indiening van de verzamelaanvraag een prognose gegenereerd met een voorlopige berekening.
- Onder *Natuurgebieden* vindt u alle kennisgevingen die sinds mei 2024 verstuurd zijn. Let op: dit is een nieuwe rubriek en bevat géén oudere kennisgevingen.

Aanmelden bij het Mestbankloket

4 WELKE COMPENSATIES ZIJN MOGELIJK?

4.1 FLANKEREND BELEID

4.1.1 Algemeen

De maatregelen van het Stikstofdecreet vragen grote inspanningen van de landbouwsector. Daarom zijn er financiële vergoedingen via het zogenaamde flankerend beleid.

Het flankerend beleid voor de verstrenging van de nulbemesting bestaat uit drie onderdelen. Ten eerste worden trapsgewijze vergoedingen voorzien voor landbouwers met percelen die door het Stikstofdecreet de nulbemesting opgelegd krijgen. Daarover gaat deze brochure. Ten tweede worden eventuele bijkomende vergoedingen voor terreininvesteringen voorzien. Ten derde volgt er nog een specifiek flankerend beleid voor bedrijven waarbij meer dan 20 procent van hun areaal getroffen wordt door de verplichte nulbemesting en waarbij de leefbaarheid van het bedrijf in het gedrang komt.

De Mestbank behandelt uitsluitend het eerste onderdeel van het flankerend beleid met de trapsgewijze vergoeding. Meer informatie over de vergoedingen voor de terreininvesteringen en het specifiek flankerend beleid vindt u onder 4.1.4 Overig flankerend beleid..

4.1.2 Trapsgewijze vergoeding

De getroffen landbouwers krijgen voor hun percelen in groene bestemming binnen SBZ-H een trapsgewijze vergoeding op basis van het startjaar van in tijd tegenover de omschakeling. Hoe vroeger men de nulbemesting toepast, hoe hoger de vergoeding zal zijn. Op 1 januari 2028 zal de nulbemesting verplicht ingaan op de percelen in het versnellings- en verruimingsgebied.

De compensatie bedraagt:

- → 15.000 euro per hectare voor percelen waarop het bemestingsverbod ingaat op 1 januari **2024**;
- → 14.375 euro per hectare voor percelen waarop het bemestingsverbod ingaat op 1 januari **2025**;
- → 13.750 euro per hectare voor percelen waarop het bemestingsverbod ingaat op 1 januari **2026**;
- → 13.125 euro per hectare voor percelen waarop het bemestingsverbod ingaat op 1 januari **2027**;
- → 12.500 euro per hectare voor percelen waarop het bemestingsverbod ingaat op 1 januari **2028**.

Geen aanvraag tot vergoeding meer mogelijk na 30 september 2027

Vanaf 1 januari 2028 vallen percelen gelegen in een groene bestemming binnen SBZ-H sowieso onder de nulbemestingsregeling. Wenst u niet vervroegd in te stappen, maar de vergoeding van 12.500 euro per hectare aan te vragen ter compensatie van deze verplichte nulbemestingsregeling vanaf 1 januari 2028? Dien dan uw ingevulde aanvraag uiterlijk op 30 september 2027 in. **Na 30 september 2027 is het niet meer mogelijk om de compensatievergoeding aan te vragen** en vallen uw percelen gelegen in groen SBZ-H verplicht op de nulbemestingsnorm vanaf 1 januari 2028.

Let op!

Het flankerend beleid zal enkel van toepassing zijn op het deel van het perceel dat effectief binnen de groene bestemming in SBZ-H ligt. Het is dus mogelijk dat niet het volledige perceel vergoed wordt, maar slechts een deel ervan.

4.1.3 Voorwaarden

Niet elk perceel dat valt in een groene bestemming in SBZ-H heeft recht op flankerend beleid.

Ten eerste komen enkel percelen in aanmerking waarbij het bemestingsverbod verruimd of versneld is ingevoerd **naar aanleiding van het Stikstofdecreet**.

Ten tweede bepaalt het Mestdecreet dat als een perceel voor meer dan de helft in natuurgebied ligt, het hele perceel als natuurgebied aangeduid wordt. Het flankerend beleid is om die reden enkel mogelijk voor percelen die voor **meer dan de helft in een groene bestemming in SBZ-H liggen**.

Ten derde moet de landbouwer **de bemestingsrechten in gebruik hebben sinds het referentiejaar om recht te hebben op het flankerend beleid**. Dit referentiejaar hangt van het volgende af: is het perceel gelegen in een reeds bestaande groene bestemming (zie 4.1.3.1) of in een toekomstige groene bestemming (zie 4.1.3.2)?

Nulbemesting vanaf 1 januari 2027
Indien u nulbemesting vanaf 1 januari 2027 zal toepassen, dan heeft u enkel recht op flankerend beleid indien u de bemestingsrechten in gebruik heeft sinds het referentiejaar tot en met 2026.

Nulbemesting vanaf 1 januari 2028
Vanaf 1 januari 2028 valt uw perceel gelegen in groen SBZ-H sowieso onder de nulbemestingsnorm. U heeft enkel recht op flankerend beleid indien u de bemestingsrechten in gebruik heeft sinds het referentiejaar tot en met 2027.

Door versoepelingen aan de voorwaarden, die op 5 september 2025 goedgekeurd zijn door de Vlaamse regering, kan het recht op flankerend beleid overgedragen worden.

- *Op percelen in de groene bestemmingen in SBZ-H waar de ontheffing van toepassing is, kan de compensatievergoeding overgedragen worden binnen familiale verwantschap tot de ontheffing verloren gaat.*
- *Op percelen in de groene bestemmingen in SBZ-H waar de algemene norm van toepassing is, kan het recht op de compensatievergoeding onbeperkt overgedragen worden binnen familiale verwantschap. Indien zo'n perceel wordt overgedragen buiten familiale verwantschap gaat het recht op vergoeding verloren, maar mag wel bemest worden tot 1 januari 2028.*

Een familiale overdracht houdt een overdracht in naar uw partner, uw afstammelingen of de afstammelingen van uw partner. Ook een wijziging van rechtsvorm, waarbij de betrokkenen dezelfde blijven, wordt gezien als familiale overdracht.

Verder blijft het recht op de compensatievergoeding bij seizoenspacht voor de verpachter behouden, op voorwaarde dat de seizoenspacht geen twee jaar na elkaar plaatsvindt.

4.1.3.1 Reeds bestaande groene bestemmingen

Bij de invoering van het Stikstofdecreet zullen reeds bestaande ruimtelijke plannen in rekening gebracht worden om de kennisgeving uit te sturen over het verruimingsgebied. Bij reeds bestaande gewestplannen en ruimtelijke uitvoeringsplannen wordt 2023 als referentiejaar genomen. De landbouwer heeft met andere woorden enkel recht op de compensatievergoeding indien het betrokken perceel in aaneengesloten gebruik is voor de mestrechten sinds 2023.

4.1.3.2 Toekomstige groene bestemmingen

Bij afbakening van nieuwe ruimtelijke uitvoeringsplannen tot 1 januari 2027 zal het jaar voor de afbakening als referentiejaar genomen worden.

4.1.4 Overig flankerend beleid

4.1.4.1 Bijkomende vergoeding voor terreininvestering

Getroffen landbouwers die recht hebben op compensatie kunnen een bijkomende vergoeding voor terreininvesteringen vragen bij de landcommissie. Deze regeling wordt verder uitgewerkt door de Vlaamse Regering. Van zodra de nadere regels hieromtrent bepaald zijn, zal hierover gecommuniceerd worden.

4.1.4.2 Specifiek flankerend beleid

Specifiek flankerend beleid zal worden uitgewerkt voor bedrijven die door de versnelde en verruimde invoering van het bemestingsverbod meer dan 20% van hun areaal onder het bemestingsverbod zien gaan waardoor de leefbaarheid van het bedrijf ernstig in het gedrang komt. Deze regeling wordt verder uitgewerkt door de Vlaamse Regering. Van zodra de nadere regels hieromtrent bepaald zijn, zal hierover gecommuniceerd worden.

4.2 GEBRUIKERSCOMPENSATIE

Dit is een compensatie die voorzien is voor de gebruiker van een landbouwgrond indien deze gebruiksschade ondervindt bij de invoering van een nieuw ruimtelijk uitvoeringsplan.

De gebruikerscompensatie kan niet in combinatie met het flankerend beleid aangevraagd worden. Beide vergoedingen zijn namelijk een eenmalige compensatie voor de effectief geleden gebruiksschade als gevolg het ingaande bemestingsverbod.

Percelen die niet worden beïnvloed door de invoering van het Stikstofdecreet en daarom geen aanspraak kunnen maken op het flankerend beleid, behouden vanzelfsprekend wel het recht om gebruikerscompensatie aan te vragen. Vanaf 1 januari 2028 is het mogelijk om gebruikerscompensatie aan te vragen bij elke invoering van het bemestingsverbod na bestemmingswijziging, ook in SBZ-H, aangezien het flankerend beleid dan niet langer van toepassing is.

Voor ruimtelijke uitvoeringsplannen die voorlopig vastgesteld werden voor 15 april 2024 vindt u alle informatie op Kapitaalschade- en gebruikerscompensatie | Vlaamse Landmaatschappij.

Voor ruimtelijke uitvoeringsplannen die voorlopig vastgesteld werden na 15 april 2024 vindt u alle informatie op Compenserende vergoedingen | Vlaamse Landmaatschappij

4.3 KAPITAALSCHADE- EN BESTEMMINGSWIJZIGINGSCOMPENSATIE

Dit is een compensatie die voorzien is voor de eigenaar van een landbouwgrond indien deze kapitaalschade ondervindt bij de invoering van een nieuw ruimtelijk uitvoeringsplan.

De kapitaalschadecompensatie kan wel in combinatie met het flankerend beleid aangevraagd worden. Een aanvraag voor kapitaalschadecompensatie heeft steeds betrekking op kadastrale percelen en is voor de eigenaar van het perceel.

Als **eigenaar** van percelen waarbij de categorie van gebiedsaanduiding wijzigt van landbouw naar “natuur en reservaat”, “bos” of ”overig groen” door ruimtelijke uitvoeringsplannen, kunt u aanspraak maken op de kapitaalschadecompensatie. Dit is een compensatie voor de financiële schade van de eigenaar door de bestemmingswijziging.

Voor ruimtelijke uitvoeringsplannen die voorlopig vastgesteld werden voor 15 april 2024 vindt u alle informatie op Kapitaalschade- en gebruikerscompensatie | Vlaamse Landmaatschappij.

Voor ruimtelijke uitvoeringsplannen die voorlopig vastgesteld werden na 15 april 2024 vindt u alle informatie op Compenserende vergoedingen | Vlaamse Landmaatschappij.

5 BIJ WIE KUNT U TERECHT VOOR MEER INFORMATIE?

Als u nog vragen heeft of inlichtingen wenst over de ligging in natuurgebied of over de trapsgewijze vergoeding bij instap in de nulbemesting, neem dan contact op met de Mestbank in uw regio:

- **Mestbank regio West** (West-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen)
  Vlaamse Landmaatschappij, Koning Albert II-laan 15 bus 153, 1210 BRUSSEL
  T 02 543 76 29, keuze 3 – mestbank.west@vlm.be

- **Mestbank regio Oost** (Vlaams-Brabant, Antwerpen en Limburg)
  Vlaamse Landmaatschappij, Koning Albert II-laan 15 bus 154, 1210 BRUSSEL
  T 02 543 76 30, keuze 3 – mestbank.oost@vlm.be

Meer informatie vindt u ook steeds op vlm.be.